

TA`LIM TIZIMIGA YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR

Azimova Yulduzzxon Turdaliyevna

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta’limni rivojlantirish strategiyalari va dasturlari, ta’lim sohasidagi islohotlarni qo’llab-quvvatlash, ta’lim muassasalarini tashkil etish va rivojlantirish uchun qulay sharoitlar yaratilishi kabi masalalar haqida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: ta’lim, sifat, daraja, pedagog, imkoniyat, qo’llab-quvvatlash, yuksalish, islohot.

O’zbekistonda ta’lim tizimiga yaratilayotgan imkoniyatlar juda keng qamrovli va turli sohalarni o’z ichiga oladi. Bu imkoniyatlar ta’lim sifatini oshirish, o’quvchilarning raqobatbardoshligini ta’minlash, pedagoglarning professional darajasini yuksaltirish va ta’lim tizimini zamonaviy talablarga moslashtirishga qaratilgan. Quyida ta’lim tizimiga yaratilayotgan asosiy imkoniyatlar ro’yxati keltirilgan:

1. Qonunchilik va siyosiy imkoniyatlar:

- Ta’lim sohasidagi islohotlarni qo’llab-quvvatlovchi qonunlar va qarorlar: Prezident farmonlari va hukumat qarorlari ta’lim sohasini rivojlantirish uchun qulay sharoitlar yaratadi va islohotlarni amalga oshirishga yo’naltirilgan.
- Davlat tomonidan ta’lim sohasini ustuvor yo’nalish sifatida belgilanishi: Ta’lim sohasiga davlat budgetidan yetarli mablag’ ajratilishi va uning ustuvor yo’nalish sifatida belgilanishi.
- Ta’limni rivojlantirish strategiyalari va dasturlari: Ta’lim tizimini rivojlantirishning uzoq muddatli strategiyalari va dasturlari ishlab chiqilishi va amalga oshirilishi.
- Xususiy sektorning ta’lim sohasida ishtirokini qo’llab-quvvatlash: Xususiy ta’lim muassasalarini tashkil etish va rivojlantirish uchun qulay sharoitlar yaratilishi.

2. Moliyaviy imkoniyatlar:

- Ta’limga ajratiladigan budget mablag’larining oshirilishi: Ta’lim sohasiga davlat budgetidan ajratiladigan mablag’larning yildan-yilga oshib borishi.
- Xalqaro grantlar va investitsiyalarni jalb qilish: Ta’lim loyihibalarini moliyalashtirish uchun xalqaro tashkilotlar va donorlar tomonidan grantlar va investitsiyalarni jalb qilish.
- O’qituvchilarning ish haqini oshirish: O’qituvchilarning obro’sini oshirish va ularni rag’batlantirish maqsadida ish haqining muntazam ravishda oshirib borilishi.
- O’quv muassasalarini moliyalashtirishning yangi mexanizmlarini joriy etish: O’quv muassasalarini moliyalashtirishning zamonaviy va samarali mexanizmlarini (masalan, vaucher tizimi) joriy etish.

3. Moddiy-texnik ta’minot imkoniyatlari:

- Maktablar va boshqa o’quv muassasalarini qurish va rekonstruksiya qilish: Yangi maktablar qurish, mavjudlarini rekonstruksiya qilish va zamonaviy talablarga moslashtirish.

- O’quv laboratoriyalari va ustaxonalarini zamonaviy uskunalar bilan jihozlash: O’quv jarayonini sifatli tashkil etish uchun maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalari, kompyuterlar va boshqa texnik vositalar bilan ta’minlash.
- Zamonaviy o’quv adabiyotlari va resurslari bilan ta’minlash: O’quvchilar va o’qituvchilarni sifatli darsliklar, o’quv qo’llanmalari, elektron resurslar va boshqa o’quv materiallari bilan ta’minlash.
- Internetga ulanish imkoniyatini kengaytirish: Barcha o’quv muassasalarini yuqori tezlikdagi internet bilan ta’minlash.

4. Kadrlar salohiyatini oshirish imkoniyatlari:

- O’qituvchilarning malakasini oshirish tizimini takomillashtirish: O’qituvchilarning malakasini oshirish kurslari, treninglar va seminarlar tashkil etish, ularning kasbiy mahoratini yuksaltirish.
- O’qituvchilarning xalqaro tajriba almashuvini qo’llab-quvvatlash: O’qituvchilarning xorijiy davlatlarga malaka oshirishga borishlari va tajriba almashishlari uchun imkoniyatlar yaratish.
- Pedagogika yo’nalishidagi talabalarga imtiyozlar berish: Pedagogika yo’nalishiga kirish imtihonlarida yuqori ball to’plagan talabalarga grantlar ajratish va stipendiyalar berish.
- Yosh mutaxassislarni jalb qilish va qo’llab-quvvatlash: Pedagogika sohasini bitirgan yosh mutaxassislarni qishloq joylardagi maktablarda ishlashga jalb qilish va ularga uy-joy, moddiy yordam va boshqa imtiyozlar berish.

5. Ta’lim texnologiyalarini joriy etish imkoniyatlari:

- Raqamli ta’lim platformalarini yaratish va rivojlantirish: O’quv jarayonini raqamlashtirish, elektron darsliklar, interaktiv o’quv materiallari va onlayn testlarni ishlab chiqish va joriy etish.
- Masofaviy ta’lim imkoniyatlarini kengaytirish: Masofaviy ta’lim texnologiyalarini rivojlantirish, onlayn kurslar va virt

Ushbu imkoniyatlar O’zbekiston ta’lim tizimining rivojlanishi uchun yangi istiqbollarni ochadi va yosh avlodning sifatli ta’lim olishi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi.